



Міністерство освіти і науки України  
Кафедра політичних наук і права  
Рада молодих вчених Університету Ушинського  
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і  
молодих вчених

VI Всеукраїнська науково-практична конференція  
студентів та  
молодих вчених  
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО  
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-  
ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»  
22 травня 2026 року



м. Одеса

УДК: 32+316]-043.86:3.073(477)

С91

Рекомендовано до друку рішенням

Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» ( протокол № 15 від 26 червня 2026 року)

Рецензенти:

Коч С. В., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Гедікова Н. П., доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

С91 «Сучасні виклики соціально-політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри» [Електронний ресурс] : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Одеса, 22 травня 2026 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. М. Наумкіної, к. політ. н. С. А. Дмитрашко, к. пол. н. І. І. Пронози. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026. 266 с.

22 травня 2026 року у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» проведено VI Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених, в якій взяли участь представники закладів вищої освіти України, студенти, магістри, аспіранти та докторанти, представники дипломатичної служби України. До збірника увійшли тези доповідей з актуальних питань політичного процесу України та світу, міжнародних відносин та дипломатії. Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться питаннями політичної науки, дипломатії, права та філософії.

© автори тез

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026

|                            |   |    |
|----------------------------|---|----|
| <b>Западня Владислава</b>  | ПРАВОВИЙ СТАТУС ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ У СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ  | 61 |
| <b>Зозуля Ольга</b>        | ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПОКАРАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ  | 64 |
| <b>Іванченко Лариса</b>    | КВАЛІФІКАЦІЯ ГОТУВАННЯ ТА ЗАМАХУ НА ЗЛОЧИН ТА ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ ЗА ЇХ СКОЄННЯ                                     | 68 |
| <b>Каменчук Тетяна</b>     | ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПОЛІТИЧНУ АКТИВНІСТЬ МОЛОДІ   | 71 |
| <b>Торпан Юрій</b>         | ТЕНДЕНЦІЇ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО МАРКЕТИНГУ НА ГРОМАДЯНСЬКУ АКТИВНІСТЬ УКРАЇНЦІВ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ | 77 |
| <b>Кохно Софія</b>         | МАСОВО-КОМУНІКАЦІЙНІ ПОДІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ                        | 81 |
| <b>Кравченко Анастасія</b> | АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ  | 84 |
| <b>Кушніренко Ірина</b>    | НЕДІЙСНІСТЬ ТА НІКЧЕМНІСТЬ ПРАВОЧИНУ: ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК ВСТАНОВЛЕННЯ  | 86 |
| <b>Лагутін Микита</b>      | ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ                                       | 86 |
| <b>Лебедь Марія</b>        | ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ СУПЕРЕЧНОСТІ НАВКОЛО ЗАНГЕЗУРСЬКОГО КОРИДОРУ   | 90 |
| <b>Ляшенко Софія</b>       | ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ЧИННИК СТІЙКОСТІ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ КРИЗ             | 94 |
| <b>Малець Вікторія</b>     | ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЛІ НАТО В УРЕГУЛЮВАННІ МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ                                    | 98 |

## **НЕДІЙСНІСТЬ ТА НІКЧЕМНІСТЬ ПРАВОЧИНУ: ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК ВСТАНОВЛЕННЯ**

**Кушніренко Ірина Володимирівна,**

здобувачка 3 курсу спеціальності 081“Право”, Навчально-науковий інститут психології та суспільних наук, Університет Ушинського

*Науковий керівник:*

**Чекмарьова Лариса Юріївна,**

к. юрид. н., доцент, доцент кафедри політичних наук і права, Університет Ушинського, м. Одеса

Недійсність правочину є одним із ключових інститутів цивільного права, спрямованим на захист учасників цивільного обороту від юридичних дій, які не відповідають вимогам закону. Відповідно до ст. 203 Цивільного кодексу України, для чинності правочину необхідно, щоб його зміст не суперечив закону та моральним засадам суспільства, сторони мали належний обсяг цивільної дієздатності, їхнє волевиявлення було вільним і відповідало внутрішній волі, правочин був учинений у встановленій законом формі та був спрямований на реальне настання правових наслідків. Отже, недійсність правочину виникає тоді, коли під час його вчинення порушено хоча б одну з основних умов його чинності, передбачених цивільним законодавством.

Цивільний кодекс України розмежовує два основні види недійсних правочинів: нікчемні та оспорювані. Згідно зі ст. 215 ЦК України, нікчемним є правочин, недійсність якого прямо встановлена законом, тобто він є недійсним незалежно від рішення суду. Натомість оспорюваний правочин вважається чинним доти, доки суд не визнає його недійсним. Це розмежування має важливе практичне значення, оскільки для нікчемного правочину судове рішення не створює факту недійсності, а лише може підтвердити його правові наслідки, тоді як для оспорюваного правочину саме судове рішення є юридичною підставою втрати ним чинності [4, с. 143].

Підстави недійсності правочину можуть бути різними залежно від характеру порушення. Наприклад, правочин може бути недійсним через відсутність належної дієздатності сторони, вчинення його під впливом помилки, обману, насильства, тяжкої обставини, зловмисної домовленості представника однієї сторони з іншою стороною, а також у разі порушення вимог щодо форми правочину. Окреме значення мають правочини, що порушують публічний порядок або спрямовані на незаконний результат, оскільки вони можуть визнаватися нікчемними в силу прямої вказівки закону [1, с. 114]. Таким чином, підстави недійсності охоплюють як порушення внутрішньої волі особи, так і порушення зовнішніх вимог закону щодо змісту, форми та мети правочину. Порядок встановлення недійсності залежить від виду правочину. Якщо правочин є оспорюваним, заінтересована особа повинна звернутися до суду з позовом про визнання його недійсним. У такій справі позивач має довести наявність передбачених законом підстав недійсності, порушення свого права або охоронюваного законом інтересу, а також причинний зв'язок між укладенням правочину і негативними наслідками для нього [2, с. 411]. Якщо ж правочин є нікчемним, то окремий позов про визнання його недійсним за загальним правилом не є належним способом захисту, оскільки такий правочин уже є недійсним на підставі закону. Верховний Суд у своїй практиці наголошує, що у випадку нікчемного правочину доцільним способом захисту є не вимога про визнання його недійсним, а вимога про застосування наслідків його недійсності.

Правові наслідки недійсності правочину визначені насамперед ст. 216 ЦК України. Загальним наслідком є двостороння реституція, тобто кожна зі сторін зобов'язана повернути другій стороні все одержане за правочином, а якщо повернення в натурі неможливе — відшкодувати його вартість. У певних випадках можуть застосовуватися додаткові наслідки, зокрема відшкодування збитків або моральної шкоди. Водночас ст. 217 ЦК України передбачає можливість часткової недійсності правочину: якщо недійсною є лише окрема частина правочину, а без неї він міг би бути вчинений, правочин не визнається недійсним у цілому [3, с. 23].

Отже, інститут недійсності та нікчемності правочину виконує не лише каральну чи формально-юридичну функцію, а насамперед відновлювальну, оскільки спрямований на повернення сторін у попередній правовий і майновий стан та забезпечення стабільності цивільного обороту.

Список використаних джерел:

1. Папська А. В. Правочини як юридичні факти в цивільному праві: сучасні підходи. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 1. С. 112–116
2. Кот О. О. Здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав: проблеми теорії та судової практики: монографія. К. : Алерта, 2017. С. 411.
3. Погрібний С.О. Правова природа неукладених правочинів: оцінка договору, що підписала стороння особа. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ (серія юридична)*. 2025. С. 11-27.
4. Рассказова В.В. Форма відступного та його недійсність. *Editorial board*. 2022. 143 с.

## **ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ**

**Лагутін Микита,**

аспірант 2 курсу навчання, спеціальність 052 «Політологія»,

Університет Ушинського, м. Одеса

Сучасний етап розвитку міжнародних відносин характеризується високим рівнем нестабільності, зростанням кількості конфліктів, посиленням інформаційного протистояння та трансформацією традиційних підходів до забезпечення національної безпеки держав. В умовах глобалізації, цифровізації та воєнно-політичних криз особливого значення набуває проблема захисту національних інтересів держави як ключового елемента системи національної безпеки. Для України це питання стало особливо актуальним після початку російської агресії у 2014 році та повномасштабного вторгнення у 2022 році, які

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА  
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ  
УШИНСЬКОГО  
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ,  
АСПРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ  
ВЧЕНИХ**

**VI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та  
молодих вчених  
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:  
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»**

м. Одеса, 22 травня 2026 року

**Матеріали друкуються в авторській редакції.  
Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ  
тощо несуть автори.**